

20 lipca 2011, Cieszyn

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU PTL W CIESZYNIU – 1 SIERPNIA 2010 – 20 LIPCA 2011

1. Aktualny skład Zarządu:

Prezes – prof. dr hab. Zygmunt Kłodnicki, wiceprezes – dr Jan Kajfosz, skarbnik – dr Magdalena Szalbot, sekretarz – dr Agnieszka Pieńczak.

2. Aktualny skład Komisji Rewizyjnej:

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej – dr Katarzyna Marcol, członek Komisji Rewizyjnej – mgr Jacek Szczyrbowski, członek Komisji Rewizyjnej – Sabina Grzybek.

3. Liczba członków:

Oddział liczy obecnie 12 członków zwyczajnych, w tym 1 honorowego (prof. dr hab. Zygmunt Kłodnicki).

Członkowie cieszyńskiego oddziału PTL:

1. Błahut Grzegorz
2. Drożdż Anna
3. Grzybek Sabina
4. Grzywa Jacek
5. Kajfosz Jan
6. Kłodnicki Zygmunt
7. Marcol Katarzyna
8. Pieńczak Agnieszka
9. Rusek Halina
10. Studnicki Grzegorz
11. Szalbot Magdalena
12. Szczyrbowski Jacek

4. Stan finansów:

Zgodnie ze sprawozdaniem finansowym za okres 1 stycznia 2011-30 czerwca 2011 w kasie oddziału cieszyńskiego znajduje się 74, 46 zł.

5. Zebrania Zarządu i członków PTL OC:

15.07.2010: spotkanie sekretarza oddziału (dr Agnieszki Pieńczak) oraz skarbnika (dr Magdalena Szalbot) w celu opracowywania sprawozdań z działalności oddziału.

20.07.2010: spotkanie Komisji Rewizyjnej (dr Katarzyna Marcol – przewodnicząca, mgr Jacek Szczyrbowski – członek Komisji) w sprawie kontroli finansów i kwestii merytorycznych dotyczących działalności oddziału.

6. Działalność Oddziału:

7.1. Działalność wydawnicza członków oddziału

Prace zwarte:

- Komentarze do Polskiego Atlasu Etnograficznego, t. 9, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, cz. 1, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia związane z narodzeniem i wychowaniem dziecka*, red. Z. Kłodnicki, A. Pieńczak, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze - Uniwersytet Śląski - Uniwersytet Wrocławski, Cieszyn-Wrocław 2010.
- *Historie kuchenne. Rola i znaczenie pożywienia w kulturze*, red. R. Stolična, A. Drożdż, Uniwersytet Śląski, Cieszyn – Katowice – Brno 2010
- *Dziedzictwo kulturowe jako klucz do tożsamości pogranicza polsko-czeskiego na Śląsku Cieszyńskim. W 1200-lecie Cieszyna*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, J. Szczyrbowski, Uniwersytet Śląski, Cieszyn – Katowice - Brno 2010
- *Etnologiczne i antropologiczne obrazy świata – konteksty i interpretacje. Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Kłodnickiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, Uniwersytet Śląski, Cieszyn-Katowice 2011

Artykuły w pracach zbiorowych (opublikowane):

- Błahut Grzegorz, *Interakcje symboliczne w kontekście geografii humanistycznej miasta – na przykładzie wlepek i graffiti*, [w:] *Etnologiczne i antropologiczne obrazy świata – konteksty i interpretacje*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, Uniwersytet Śląski, Cieszyn-Katowice 2011, s. 242-252
- Błahut Grzegorz, *Przestrzeń semiotyczna miasta. Problemy i propozycje badawcze*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 132-140
- Czerwińska Kinga, Żwak Sylwia, *Dydaktyka studiów etnologicznych wobec potrzeb rynku pracy. Przykład ośrodka cieszyńskiego*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 62-74
- Czerwińska Kinga, *Problematyka sztuki ludowej w etnologii pogranicza*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 171-184
- Drożdż Anna: *Na szlakach kultury. Życie i dzieło Profesora Zygmunta Kłodnickiego*, [w:] *Etnologiczne i antropologiczne obrazy świata – konteksty i interpretacje. Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Kłodnickiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, Uniwersytet Śląski, Cieszyn-Katowice 2011, s. 14-34
- Drożdż Anna: *Współdziałanie społeczne podczas obrzędu weselnego w Polsce – rodzaje pomocy i kierunki zmian*, [w:] *Etnologia na granicy*, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 220-230
- Drożdż Anna: *Prace magisterskie (2000-2010)*, [w:] *Etnologia na granicy*, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 304-335
- Kajfosz Jan: *Wiślanie w Ostojicewie jako klucz do zrozumienia procesów narodowych na Śląsku Cieszyńskim*, [w:] *Wiślanie we wsi Ostojicevo (Banat, Serbia). Historia-język-kultura*, red. R. Czyż, D. Szczyпка, Luteranin, Wisła 2010

- Kajfosz Jan, *Zabawka jak tekst kultury*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, Studia Etnologiczne i Antropologiczne, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 198-208
- Kłodnicki Zygmunt: *Grupy etnograficzne i etnonimiczne w Polsce w XIX i XX wieku (przypadki szczególne)*, [w:] *Pluralizm kulturowy i religijny współczesnego świata. Księga pamiątkowa dedykowana ks. Profesorowi Henrykowi Zimoniowi SVD w 70. rocznicę urodzin*, red. Z. Kupisiński SVD, S. Grodź SVD, Wyd. KUL, Lublin 2010, s. 623-643
- Kłodnicki Zygmunt, Przedmowa, [w:] *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, t. 9, cz. 1, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia związane z narodzeniem i wychowaniem dziecka*, Komentarze do Polskiego Atlasu Etnograficznego, red. Z. Kłodnicki, A. Pieńczak, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze - Uniwersytet Śląski - Uniwersytet Wrocławski, Cieszyn-Wrocław 2010, s. 5-8
- Kłodnicki Zygmunt, Diakowska Edyta, *Demony porywające i odmieniające dzieci*, [w:] *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, t. 9, cz. 1, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia związane z narodzeniem i wychowaniem dziecka*, Komentarze do Polskiego Atlasu Etnograficznego, red. Z. Kłodnicki, A. Pieńczak, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze - Uniwersytet Śląski - Uniwersytet Wrocławski, Cieszyn-Wrocław 2010, s. s. 176-262
- Marcol Katarzyna, *Interetniczność w folklorze dzieci na pograniczu polsko-czeskim*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, Studia Etnologiczne i Antropologiczne, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 153-170
- Pieńczak Agnieszka, *Dziedzictwo kulturowe w świadomości mieszkańców Istebnej - obrzędowość urodzinowa w procesie przemian*, [w:] *Dziedzictwo kulturowe jako klucz do tożsamości pogranicza polsko-czeskiego na Śląsku Cieszyńskim*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, J. Szczyrbowski, Uniwersytet Śląski, Cieszyn – Katowice - Brno 2010, s. 355-369
- Pieńczak Agnieszka, *Rola i znaczenie pożywienia w życiu kobiety ciężarnej*, [w:] *Historie kuchenne. Rola i znaczenie pożywienia w kulturze*, red. R. Stolična, A. Drożdż, Uniwersytet Śląski, Cieszyn 2010, s. 215-235
- Pieńczak Agnieszka, *Stan badań Polskiego Atlasu Etnograficznego nad obrzędowością narodzinową*, [w:] *Między kulturą ludową a masową: historia, teraźniejszość i perspektywy badań*, red. T. Smolińska, Kraków, Opole 2010, s. 121-134
- Pieńczak Agnieszka, Kopp Przemysław: *Rodzice chrzestni*, W: *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia związane z narodzeniem i wychowaniem dziecka*, Komentarze do Polskiego Atlasu Etnograficznego, t. 9, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, cz. 1, red. Z. Kłodnicki, A. Pieńczak, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze - Uniwersytet Śląski - Uniwersytet Wrocławski, Cieszyn-Wrocław 2010, s. 263-321
- Pieńczak Agnieszka, *Badania etnologiczne w Suszcu i Kryrach (pow. Pszczyna)*, [w:] „*Twórczość Ludowa*”, R. XXV, nr 3-4, red. Jan Adamowski, Zarząd Główny Stowarzyszenia Twórców Ludowych, Lublin 2010, s. 99-100
- Пенчак А.: *Картографирование явлений культуры: «Комментарии к польскому этнографическому атласу» „Живая Старина” (4) 2010, s. 60-63*
- Pieńczak Agnieszka, *Stan badań Polskiego atlasu etnograficznego nad kulturą ludową Suszca i Kryr (druga połowa XX wieku)*, [w:] *Architektura drewniana pogranicza polsko-słowackiego. Kultura i dziedzictwo kulturowe jako filar współczesnego rozwoju oraz kształtowania dobrobytu społecznego*, red. K. Szendera, W. Szendera, Fundacja Kamojowa, Suszec 2010, s. 7-17

- Rusek Halina: *Luterańska tożsamość na styku kultur – religia i wiara u Jerzego Pilcha*, [w:] *Religijność i duchowość – dawne i nowe formy*, red. M. Libiszowski-Żółtkowska, Wyd. NOMOS, Kraków 2010, s. 205-214
- Rusek Halina: *Środkowoeuropejskie relacje państwo-Kościół: przypadek czeski*, [w:] *W poszukiwaniu sensu. O religii moralności i społeczeństwie*, red. J. Baniak, wyd. NOMOS, Kraków 2010, s. 307-15
- Rusek Halina: *Człowiek w labiryncie współczesnej kultury*, [w:] *Inspiratorzy, projektodawcy, realizatorzy edukacji kulturalnej i upowszechniania kultury*, red. K. Olbrycht, D. Sieroń-Galusek, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2010, s. 111-124
- Rusek Halina: *Nowe wzory w kulturze religijnej współczesnej wsi świętokrzyskiej*, [w:] *Pluralizm kulturowy i religijny współczesnego świata. Księga pamiątkowa dedykowana ks. Profesorowi Henrykowi Zimoniowi SVD w 70. rocznicę urodzin*, red. Z. Kupisiński SVD, S. Grodź SVD, Wyd. KUL, Lublin 2010, s. 501-510
- Rusek Halina, *Granica - „portret” antropologiczny*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 77-88
- Studnicki Grzegorz: *Muzealizacja sfery kulinarnej Śląska Cieszyńskiego*, [w:] *Historie kuchenne. Rola i znaczenie pożywienia w kulturze*, red. R. Stolična, A. Drożdż, Uniwersytet Śląski, Cieszyn – Katowice – Brno 2010, s. 280-294
- Studnicki Grzegorz, *Obraz przeszłości i tradycji a święta lokalne w Cieszynie i Czeskim Cieszynie*, [w:] *Dziedzictwo kulturowe jako klucz do tożsamości pogranicza polsko-czeskiego*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, J. Szczyrbowski, Uniwersytet Śląski, Cieszyn – Katowice – Brno 2010, s. 66-77
- Studnicki Grzegorz, *Kalendarze skoczowskie – między pamięcią, tradycją a narracją o przestrzeni miejskiej*, [w:] *Etnologiczne i antropologiczne obrazy świata – konteksty i interpretacje. Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Kłodnickiemu w 70. rocznicę urodzin*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, Uniwersytet Śląski, Cieszyn-Katowice 2011, s. 253-267
- Studnicki Grzegorz, *Kultura alternatywna – tożsamość – komunikacja*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-Floreńska, G. Odoj, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 185-197
- Studnicki Grzegorz, *Tradycja i pamięć społeczna w procesie kształtowania tożsamości mieszkańców Skoczowa*, [w:] *Tradycja dla współczesności*, red. J. Styk, M. Dziekanowska, t. 3, *Tradycja w kontekstach społecznych*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2011, s. 259-277
- Studnicki Grzegorz, *Archiwizacja pamięci, czyli między narracją, tradycją i muzealizacją przestrzeni miejskiej. Antropologiczne rozważania na temat współczesnych kalendarzy regionalnych na Śląsku Cieszyńskim*, [w:] *Cieszyńskie Studia Muzealne*, red. D. Pindur, J. Spyra, t. 4, Muzeum Těšínska, Czeski Cieszyn 2011, s. 11-34
- Szalbot Magdalena, *Przygraniczna dwudzielność Cieszyna i Czeskiego Cieszyna a życie codzienne mieszkańców Śląska Cieszyńskiego*, [w:] *Dziedzictwo kulturowe jako klucz do tożsamości pogranicza polsko-czeskiego na Śląsku Cieszyńskim*, red. H. Rusek, A. Pieńczak, J. Szczyrbowski, Uniwersytet Śląski, Cieszyn-Katowice-Brno 2010, s. 41-52
- Szalbot M., *Miejsce zabawy w społeczeństwie konsumpcyjnym*, [w:] *Wąż w raju. Zabawa w społeczeństwie konsumpcyjnym*, red. R. Kantor, T. Paleczny, M. Banaszkiewicz, Kraków 2011, s. 57-74.
- Szalbot M., *Spoleczno-kulturowa specyfika przygranicznych miast podwójnych Europy jako problem badawczy*, [w:] *Etnologia na granicy*, red. I. Bukowska-

Floreńska, G. Odoj, *Studia Etnologiczne i Antropologiczne*, t. 11, Uniwersytet Śląski, Katowice 2011, s. 141-152

7.2. Cykle spotkań merytorycznych

Nie dotyczy.

7.3. Kolportaż wydawnictw

W okresie sprawozdawczym nie kolportowano wydawnictw.

7.4. Działalność informacyjno-promocyjna

PTL Oddział w Cieszynie znajduje się w fazie opracowania strony internetowej promującej nowo powstały oddział – przygotowano już życiorysy członków oddziału.

7.5. Pozostała działalność naukowa członków oddziału

Udział członków oddziału w konferencjach naukowych:

- **25-26.09.2010, Kudowa Zdrój:** *III Forum Muzeów Domowych w Kudowie Zdroju*
organizator: Polsko-Czeskie towarzystwo naukowe we Wrocławiu, Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego w Kudowie Zdrój - Pstrążnej
uczestniczący: dr Grzegorz Studnicki (*Kulturowa funkcja prywatnych oraz społecznych instytucji muzealnych na Śląsku Cieszyńskim*)
- **28-30.09.2010, Toruń:** konferencja naukowa pt. *Smak i historia. Metodologia, źródła, perspektywy*
organizator: Muzeum Historii Polski w Warszawie, Instytut Historii i Archiwistyki UMK w Toruniu, Centrum Badań nad Historią i Kulturą Wyżywienia (stacja naukowa Polskiego Towarzystwa Historycznego w Toruniu)
uczestniczący: Zygmunt Kłodnicki, Anna Drożdż (*Zwyczaje kulinarne w sytuacji wielokulturowości. Przypadek Żuław w okresie po II wojnie światowej*)
- **30.09. 2010, Suszec:** konferencja pt. *Sposoby zachowania architektury drewnianej wsi przedgórza beskidzkiego na pograniczu polsko-słowackim*
organizator: Fundacja Kamojowa, Suszec
uczestniczący: Agnieszka Pieńczak (*Stan badań Polskiego atlasu etnograficznego nad kulturą ludową Suszca i Kryr (II połowa XX wieku)*)
- **9.10.2010, Wisła:** konferencja naukowa pt. *Wiślanie we wsi Ostojićevo (Banat, Serbia). Historia – język - kultura*
Organizator: Parafia Ewangelicko-Augsburska Wisła
uczestniczący: Jan Kajfosz (*Wiślanie w Ostojićevie jako klucz do zrozumienia procesów narodowych na Śląsku Cieszyńskim*)
- **16.10.2010, Myczkowiec:** konferencja naukowa pt. *Dla Hucula nie ma życia jak na poloninie – Etos historyczny i kulturowy Huculszczyzny*
Organizator: Caritas Diecezji Rzeszowskiej, Ośrodek Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny w Myczkowicach i Katolickie Stowarzyszenie „Civitas”
uczestniczący: Zygmunt Kłodnicki (*Grupy etniczne i etnograficzne a fascynacja Huculszczyzną w oczach etnologa*)
- **21-25.10.2010, Nanjing (Chiny):** konferencja naukowa pt. *The Second IOV Youth Congress 2010 on Cultural Heritage and Urban Sustainability*

organizator: IOV China National Section, Nanjing Youth Federation

uczestniczący: Katarzyna Marcol (*Cultural Heritage on Line – the Way to Reach the Youth*)

- **27.10.2010, Poznań:** konferencja naukowa pt. *Bezpieczeństwo. Polska i Świat. Wczoraj – dziś – jutro* organizator: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu uczestniczący: Jacek Szczyrbowski (*Tożsamość narodowa w kontekście emigracji zarobkowej*)
- **15-16.11. 2010, Lublin:** konferencja międzynarodowa pt. *Droga w języku i kulturze*, organizator: Katedra Kulturoznawstwa UMCS uczestniczący: Grzegorz Błahut (*Rzeka jako droga – analiza przykładów literackich i filmowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieła „Czas Apokalipsy” F. F. Coppoli*), Jan Kajfosz (*O udrożnieniu domu i udomowieniu drogi*) Agnieszka Pieńczak (*Symbolika przejścia w polskiej obrzędowości narodzinowej*), Grzegorz Studnicki (*Kulig – między strukturą, karnawalem i konsumpcją*)
- **08.03.2011, Cieszyn:** konferencja naukowa pt. *Być kobietą ...*, organizator: Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie, Koło Naukowe Etnologów uczestniczący: Anna Drożdż (*Koło Gospodyń Wiejskich – przeżytek, czy szansa na zmianę*)
- **29.03.2011, Cieszyn:** konferencja pt. *Wielokulturowość współczesnej Francji i krajów frankofońskich. Międzynarodowy Dzień Frankofonii* organizator: Koło Naukowe Edukacji Międzykulturowej WeiNoE Cieszyn uczestniczący: dr Magdalena Szalbot (*Alliance Francaise. Skrawek Francji w 136 krajach świata*)
- **12-15.04.2011, Pokrzywna:** konferencja pt. *O rozkoszach wszelakich... Od przyjemności do ekstazy w kontekstach kultury* organizator: Katedra Kulturoznawstwa i Folklorystyki Uniwersytetu Opolskiego uczestniczący: dr Grzegorz Studnicki (*O rozkoszy narzekania*), dr Magdalena Szalbot (*Zabawki dorosłych, czyli przyjemności życia codziennego*)
- **25-26.05.2011, Wrocław:** konferencja pt. *Mit postępu, mit upadku* organizator: Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej we Wrocławiu uczestniczący: dr Grzegorz Studnicki (*Ewolucja, postęp czy upadek? Ocena przemian kulturowych w świetle dyskursów społeczno-filozoficznych*)
- **06-09.06.2011, Baranów Sandomierski:** konferencja pt. *Tradycja w procesie przemian* organizator: Instytut Kulturoznawstwa UMC uczestniczący: dr Grzegorz Studnicki (*Emocjonalność w indywidualnej i społecznej pamięci kulturowej*)

Udział członków oddziału w przygotowaniu wystaw:

- **06.08.2010:** wystawa czasowe pt. *45 lat działalności Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO*, miejsce: Dom Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno Oświatowego w Republice Czeskiej w Jabłonkowie, współprzygotowanie: dr Agnieszka Pieńczak, dr Grzegorz Studnicki
- **01.05.2011-12.06.2011:** wystawa czasowa pt.: *W drodze po Żuławach Gdańskich i Elbląskich*, Górnosląski Park Etnograficzny w Chorzowie, współprzygotowanie: dr Anna Drożdż (wraz z Z. Łagą)

- **22.06.2011 -16.10.2011:** wystawa czasowa pt. *Świat dziecka dawniej, wczoraj, dziś...*,
miejsce: Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, organizator (kurator): dr
Grzegorz Studnicki

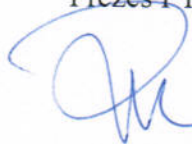
Udział członków oddziału w różnych komisjach, towarzystwach:

- dr Pieńczak A.: członek Sekcji Ludoznawczej PZKO, sekretarz PTL oddział Cieszyn
(od 2009 r.)
- dr Szalbot M.: członek Polskiego Towarzystwa Etnologii Miasta, skarbnik PTL
oddział Cieszyn (od 2010 r.), członek Śląskiego Stowarzyszenia Alliance Francaise
- dr Studnicki G.: członek Sekcji Ludoznawczej PZKO, od czerwca 2010 – sekretarz
„Studiów Etnologicznych i Antropologicznych”

Agnieszka Pieńczak
Sekretarz PTL OC

*Pieńczak
Agnieszka*

Zygmunt Kłodnicki
Prezes PTL OT


PREZES
Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego
Oddział w Cieszynie
dr hab. prof. UŚ Zygmunt Kłodnicki